

NIEUWE RICHTLIJNEN ANGST EN DWANG BIJ KINDEREN EN JONGEREN

Maaïke Nauta

https://richtlijnendatabase.nl/richtlijn/angst-_en_dwangstoornissen/startpagina_-_angst-_en_dwangstoornissen_2023.html

DISCLOSURE

Disclosure belangen spreker Maaïke Nauta	
(potentiële) belangenverstrengeling	(co)auteur en ontwikkelaar / vertaler van CGT behandelprogramma's Zonder financiële belangen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties	NEDKAD bestuur
- Sponsoring of onderzoeksgeld	- ZonMw - Stichting tot steun VCVGZ - Accare
- Honorarium of andere (financiële) vergoeding	- Geen
- Aandeelhouder	- Geen
- Andere relatie, namelijk ...	- Geen

CASUS MICHIEL

11 jaar, groep 7, woont in dorp

Thuis: ouders, zusje van 9 jaar,

Angstig om afgewezen te worden, is stil op school, zoekt weinig contact, slaapt laat in, buikpijn vanaf zondagavond, weinig vrienden, gaat naar voetbal in de stad

Werd gepest in groep 4/5, gaat nu beter

Ouders bezorgd, willen graag helpen, regelen veel voor hem

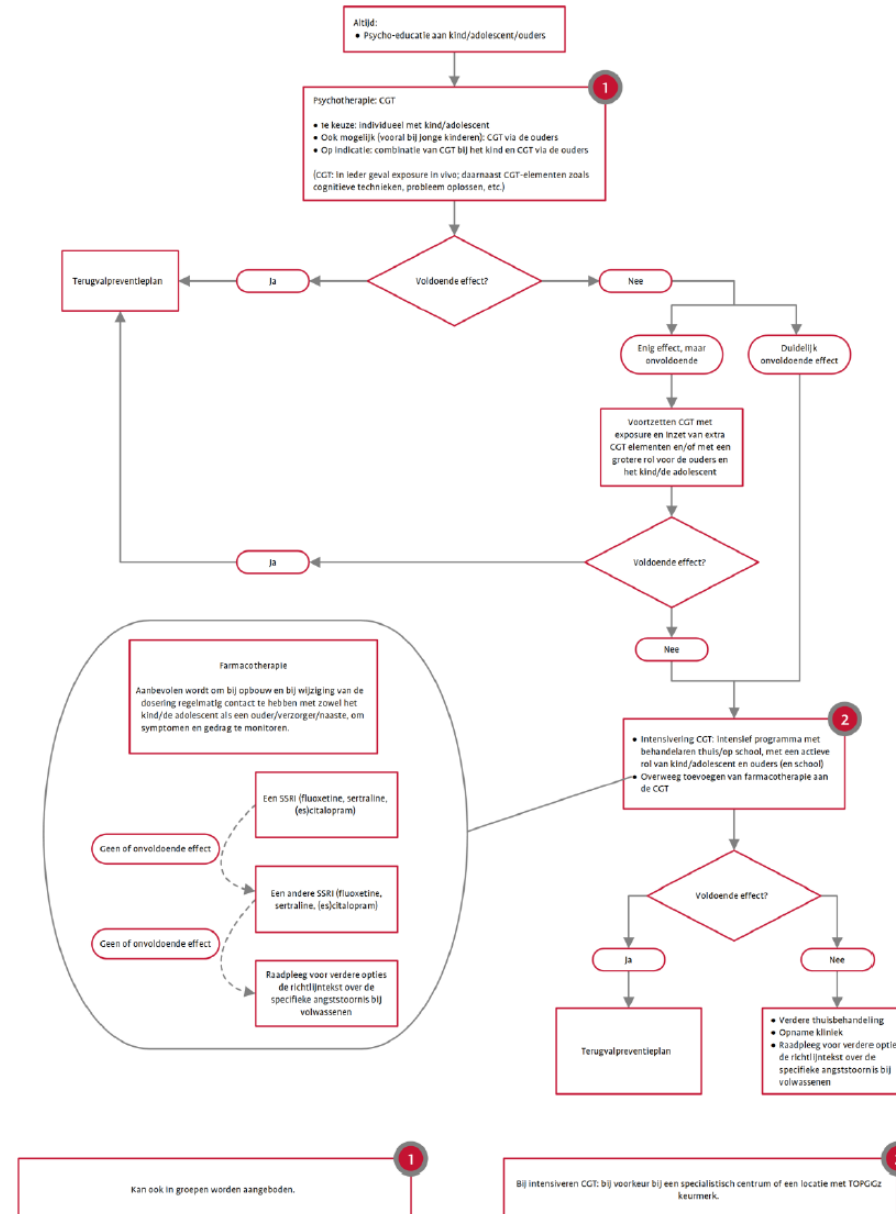
School: leerkracht ziet vooral een rustige jongen

SCID-junior: Sociale angststoornis (geen PTSS / depressie / ...)

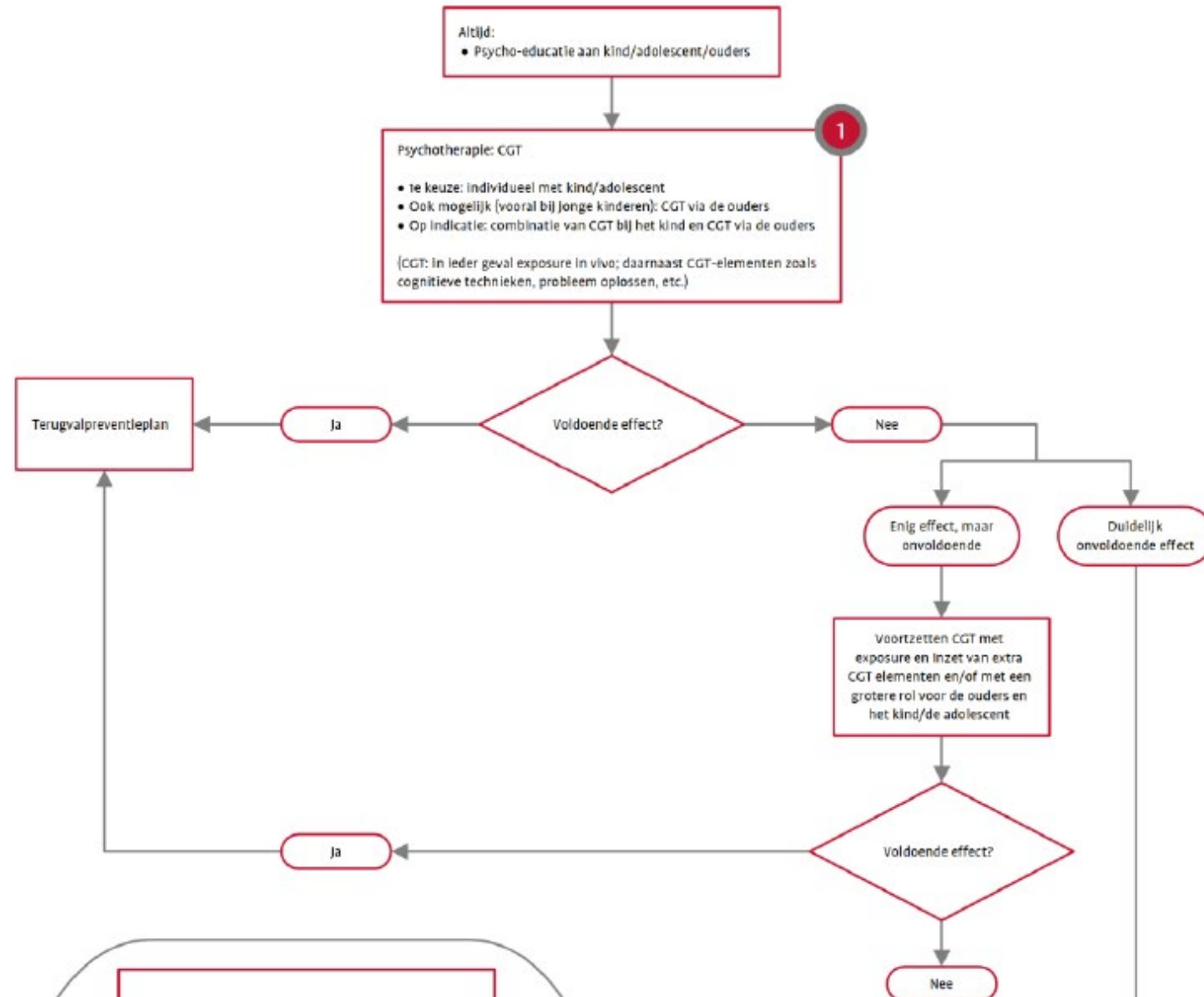
STELLING

Het beste is nu afwachten.
Het past bij zijn leeftijd en gaat vast vanzelf over

Behandelalgoritme Angststoornissen bij kinderen en adolescenten

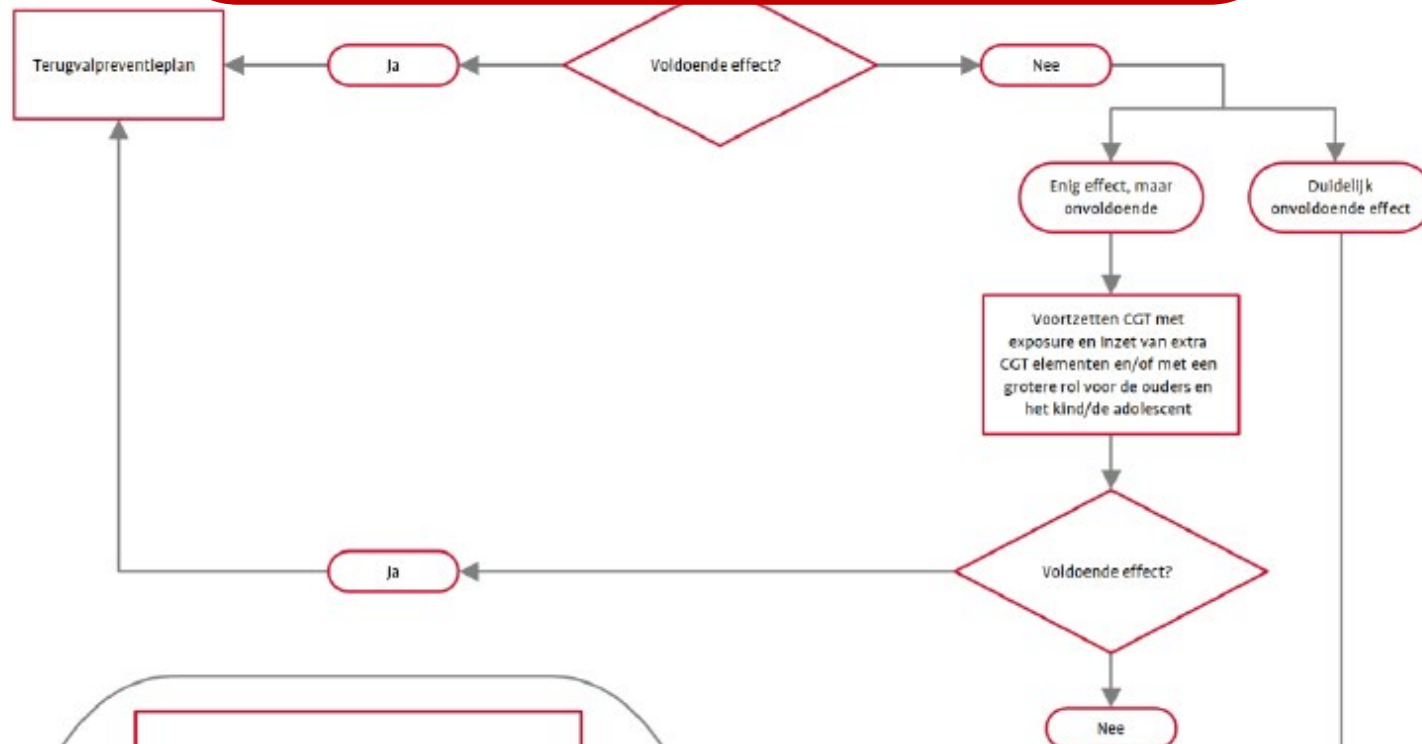
Behandelalgoritme Angststoornissen bij kinderen en adolescenten

Behandelalgoritme Angststoornissen bij kinderen en adolescenten

Psycho-educatie kind en ouders
Cognitieve gedragstherapie

- individueel
 - via ouders (jong)
 - Individueel + ouders op indicatie
- Evt in groep

VRAGEN

Ouders vragen: kan ook EMDR voor pestervaringen?

Sandra vraagt: kan het niet online?

Therapeut observeert: ouders nemen veel over. Ouderbegeleiding?

VRAGEN

Ouders vragen: kan ook EMDR voor pestervaringen?

Richtlijn: EMDR wordt vooralsnog niet aanbevolen als eerste stap in de behandeling van angststoornissen en obsessieve-compulsieve stoornissen (onvoldoende bewijs).

Sandra vraagt: kan het niet online?

Therapeut observeert: ouders nemen veel over. Ouderbegeleiding?

VRAGEN

Ouders vragen: kan ook EMDR voor pestervaringen?

Sandra vraagt: kan het niet online?

Therapeut observeert: ouders nemen veel over. Ouderbegeleiding?

VRAGEN

Ouders vragen: kan ook EMDR voor pestervaringen?

Sandra vraagt: kan het niet online?

Richtlijn: De behandeling door middel van eHealth dient overwogen te worden. De keuze hiervoor is afhankelijk van de klinische omstandigheden en praktische en maatschappelijke omstandigheden.

Therapeut observeert: ouders nemen veel over. Ouderbegeleiding?

VRAGEN

Ouders vragen: kan ook EMDR voor pestervaringen?

Sandra vraagt: kan het niet online?

Therapeut observeert: ouders nemen veel over. Ouderbegeleiding?

VRAGEN

Ouders vragen: kan ook EMDR voor pestervaringen?

Sandra vraagt: kan het niet online?

Therapeut observeert: ouders nemen veel over. Ouderbegeleiding?

Richtlijn: Er is voorkeur voor kindgerichte CGT (aangezien deze wat sterkere effecten lijkt te geven), maar er kan ook overwogen worden om CGT via de ouders te geven of om ouders naast de individuele CGT handvaten te geven.

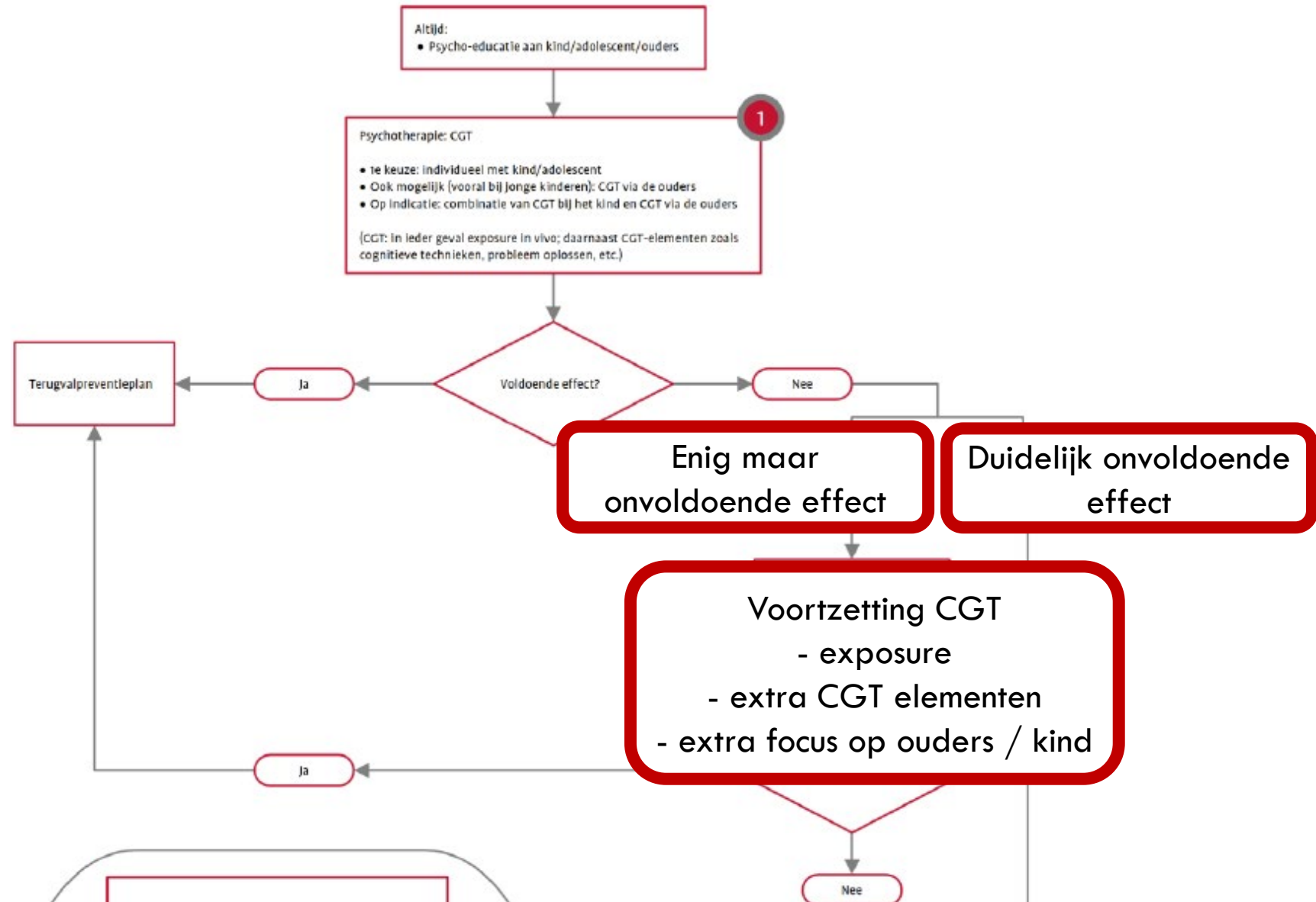

STELLING

Na 12 keer CGT en een paar oudergesprekken is er enige verbetering. Michiel zegt veel te hebben aan helpende gedachten en heeft niet meer zo'n buikpijn. Hij heeft nog steeds niet veel contacten op school en hij gaat niet naar gym.

Het is nodig om nu medicatie toe te voegen

Behandelalgoritme Angststoornissen bij kinderen en adolescenten

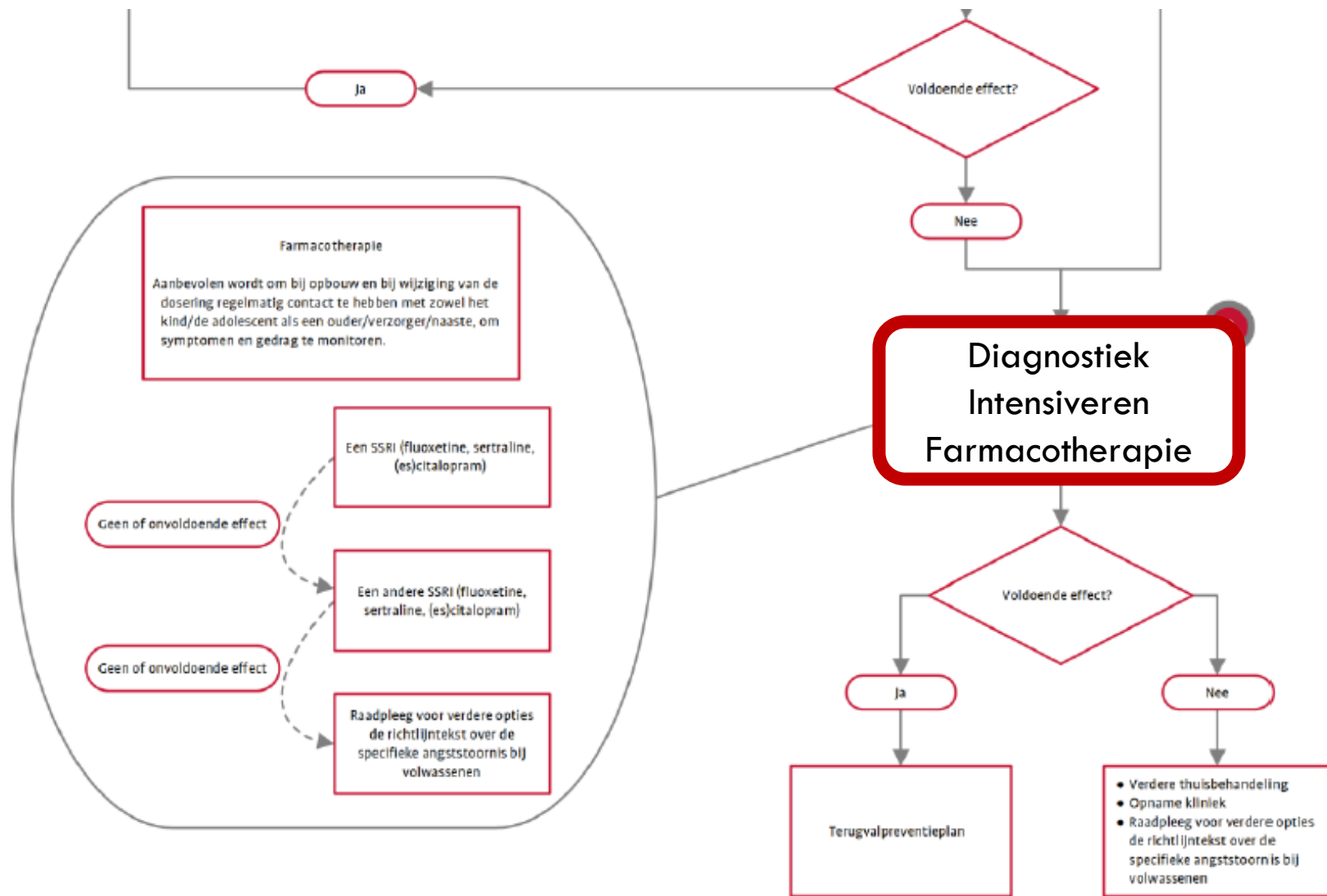

STELLING

De CGT wordt doorgezet, ouders worden betrokken.

Maar: het gaat slechter met Michiel; hij gaat steeds meer vermijden. Gaat niet meer naar voetbal. Mist (topo)toetsen op school. Wordt er somber van. Komt zelf niet tot oefenen (exposure). Trekt zich steeds verder terug.

Nu moet er echt medicatie

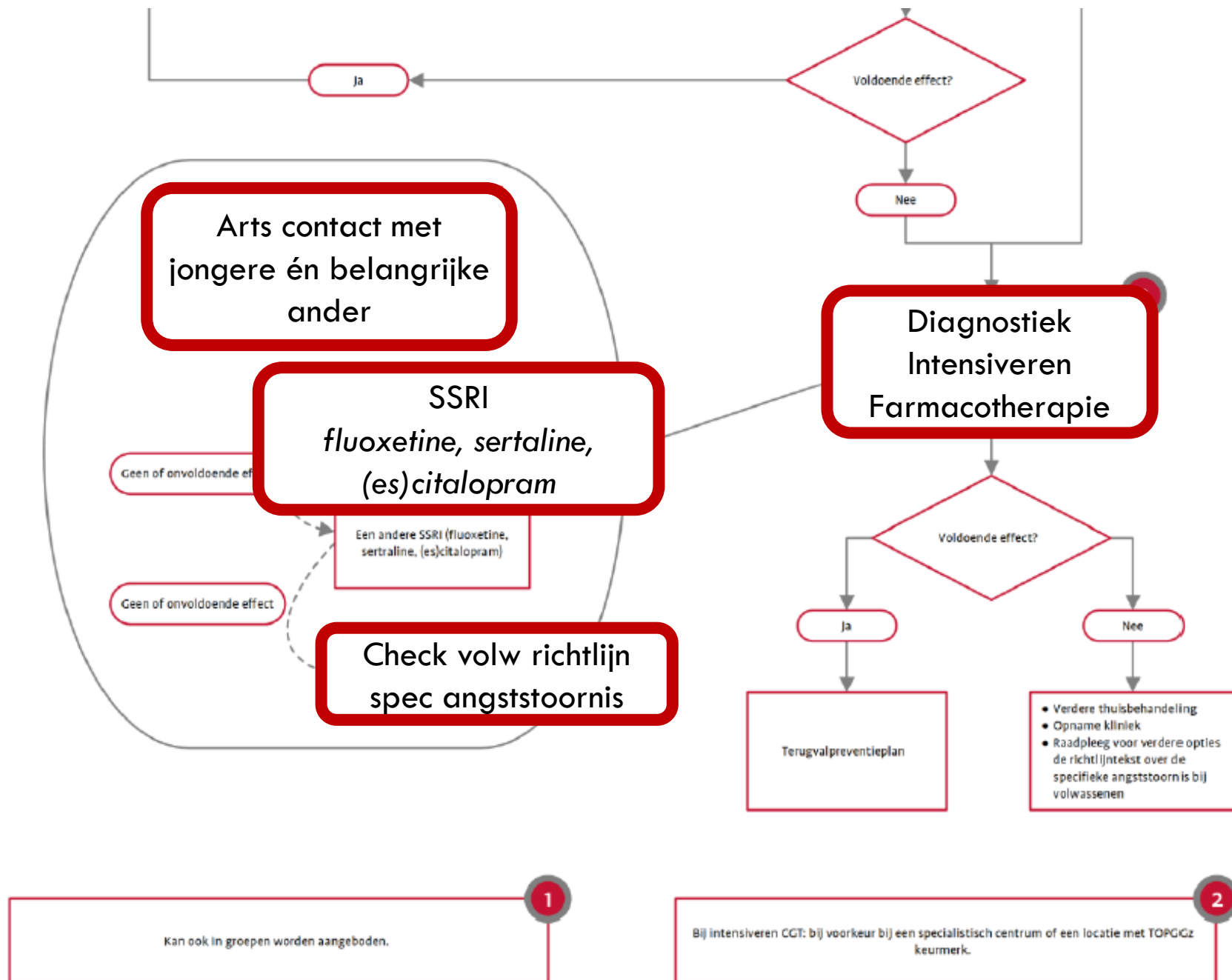

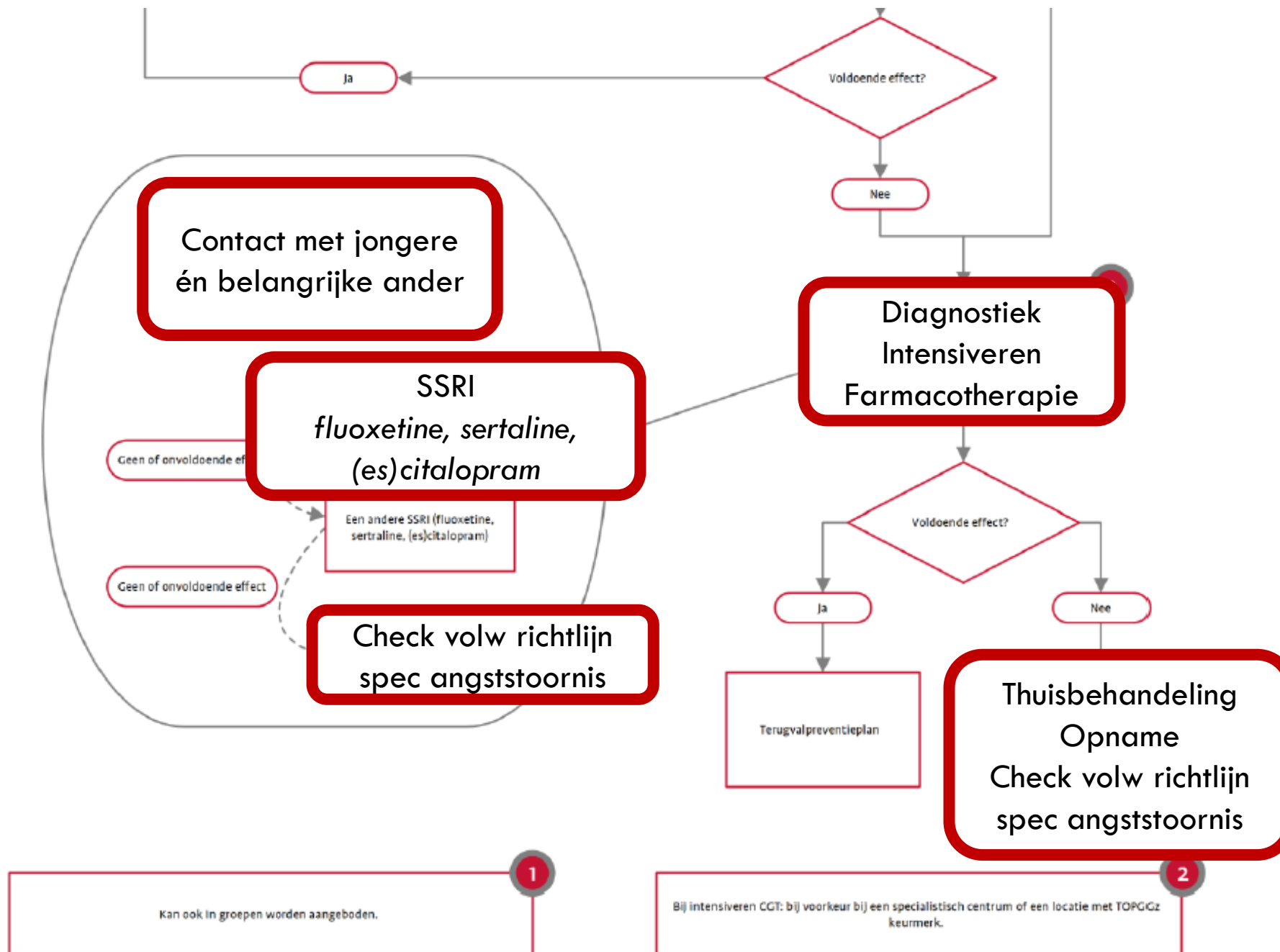
1

Kan ook in groepen worden aangeboden.

2

Bij intensiveren CGT: bij voorkeur bij een specialistisch centrum of een locatie met TOPGZ keurmerk.

HET GAAT GOED MET MICHIEL!

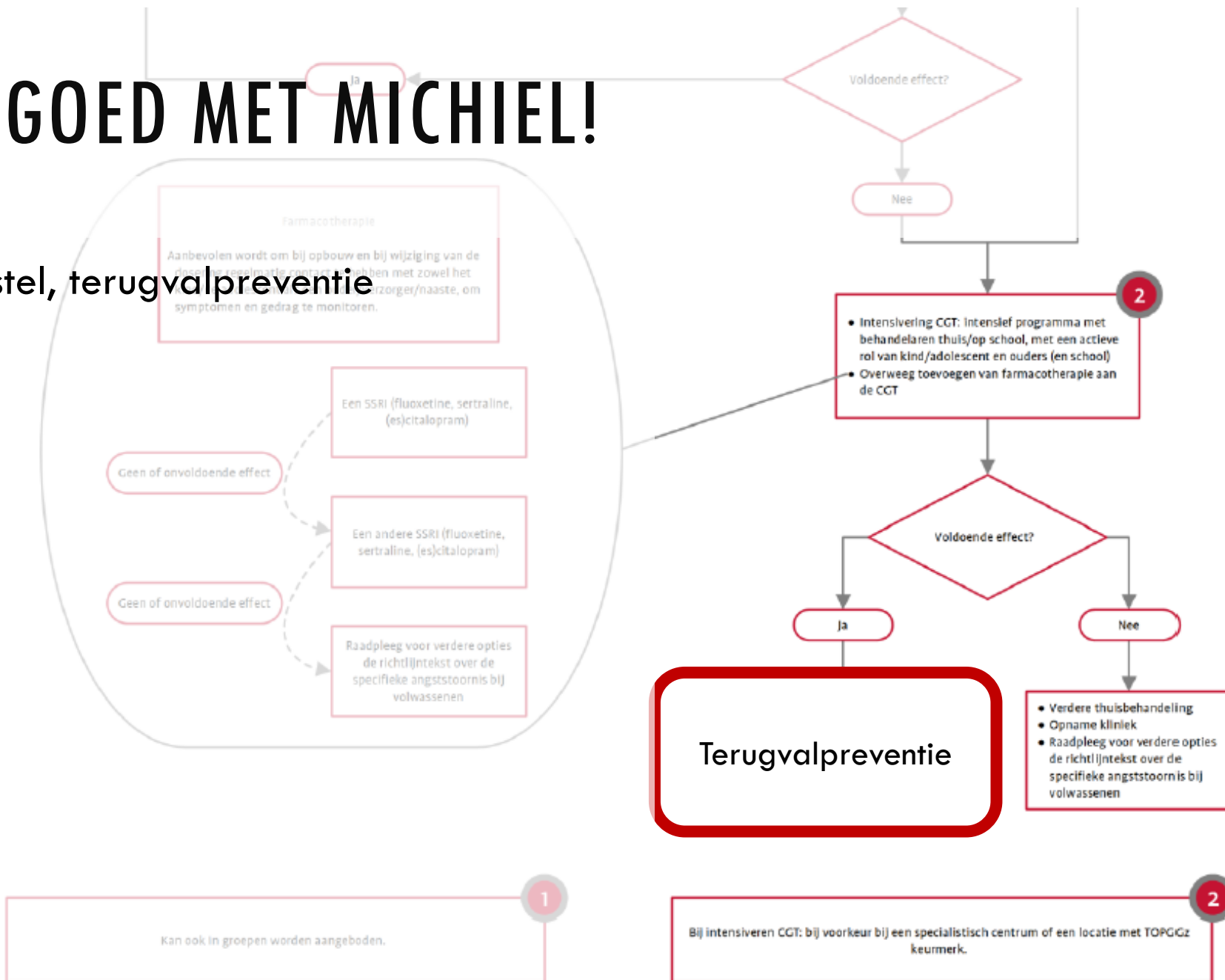
Na een intensief CGT programma op de polikliniek, thuis en op school, en oudertraining gaat het beter met Michiel. Zijn stemming is ook opgeknapt.

Afsluiten?

HET GAAT GOED MET MICHEL!

Afsluiten?

NB werken aan herstel, terugvalpreventie

VERDER IN DE RICHTLIJN...

Onvoldoende evidence voor andere interventies (SPACE, rTMS, COMET, ACT...)

... Dus niet opgenomen in richtlijn

Voor specifieke angststoornissen de richtlijn voor de specifieke angststoornis bekijken, vooral ten aanzien van medicatie-stappen

EN HOE ZIT HET MET DWANG?

Eerste stap: CGT individueel met ouders, evt in groep

Behandelstappen heel vergelijkbaar

Medicatie: sertraline (2e: fluoxetine, (es)citalopram)

Verder?

- Geen meta-analyses over jeugd met dwang over IBA, SPACE, rTMS, COMET, ACT... Dus niet opgenomen in richtlijn
- Wel: kijk verder in richtlijn volwassenen (geen andere vormen van psychotherapie, wel andere medicatie, rTMS)

CONCLUSIE

Bij angst en dwang starten met CGT (evt in een groep, evt via ouders)

Bij onvoldoende resultaat: CGT (andere nadrukken, meer oefenen, ouders meer betrekken)

In vervolgstappen: overweeg verdere diagnostiek, intensiveren, medicatie